

66. kirkjuþing 2024 - 2025

18. mál – þskj. 18a

T I L L A G A

til þingsályktunar um staðfestingu vinnureglna um ábyrgð og verkefni stjórnar Þjóðkirkjunnar.

Flm. Rúnar Vilhjálmsson, Arna Grétarsdóttir, Árni Vilhjálmsson, Einar Már Sigurðarson,
Þuríður Björg W. Árnadóttir.

Kirkjuþing 2024 - 2025 staðfestir “Vinnureglur um ábyrgð og verkefni stjórnar
Þjóðkirkjunnar.”

Greinargerð.

Stjórn Þjóðkirkjunnar flytur mál þetta. Lagt er til að kirkjuþing staðfesti “Vinnureglur um ábyrgð og verkefni stjórnar Þjóðkirkjunnar”. Stjórn Þjóðkirkjunnar hefur unnið að gerð framangreindra reglna á árinu 2024. Nauðsynlegt er að hafa skýrar reglur um ábyrgð og verkefni stjórnarinnar, auk þess að tilgreina ýmis önnur atriði sem þurfa að vera skýr. Helstu þættir sem reglurnar taka til eru eftirfarandi:

Skipan, kjörtímabil, verksvið stjórnar, stjórnarformanns og framkvæmdastjóra. Nánari útfærslu er síðan að finna á verkaskiptum þessara aðila, ábyrgðarsviðum og valdheimildum hvers um sig. Fjallað eru um vanhæfi og þagnar- og trúnaðarskyldu. Settar eru reglur um sérstök verkefni og heimild stjórnar til að fela einstökum stjórnarmönnum tiltekin mál til nánari athugunar og undirbúnings afgreiðslu stjórnar. Skýrt er hver hafi fyrirsvar stjórnar út á við og gagnvart framkvæmdastjóra. Einnig verkaskipti stjórnarformanns og framkvæmdastjóra í þessu sambandi. Eins ákvæði um hvernig stjórnarmenn óska gagna og upplýsinga. Kveðið er á um flest allt er varðar stjórnarfundi, s.s. tíðni þeirra, fundarboð- og stað, fundargerðir, bókanir, upplýsingamiðlun á fundum o. fl. Tekið er á því hvenær stjórn er ályktunarfær og hvernig atkvæði ráða lyktum mála.

Stjórnin telur æskilegt að kirkjuþing fjalli um og staðfesti reglurnar. Þannig fáið gagnkvæm niðurstaða og sátt um það hvernig stjórnin sinnir þeim mikilvægu ábyrgðarstörfum sem henni eru falin af kirkjuþinginu. Vinnureglurnar fylgja hér með:

Vinnureglur um ábyrgð og verkefni stjórnar Þjóðkirkjunnar

1. gr. Skipan stjórnar.

1.1. Stjórn Þjóðkirkjunnar skipa fimm kirkjuþingsfulltrúar úr röðum aðalmanna, þrír úr hópi óvígðra og tveir úr hópi vígðra. Þrír varamenn eru kosnir með sama hætti. Formaður komi úr röðum leikmanna og skal kosinn sérstaklega, en að öðru leyti skiptir stjórnin með sér verkum.

2. gr. Kjörtímabil.

2.1. Stjórn Þjóðkirkjunnar skal kosin hvert ár á síðasta fundi reglulegs kirkjuþings að hausti.

3. gr. Verksvið stjórnar, stjórnarformanns og framkvæmdastjóra.

3.1. Stjórn Þjóðkirkjunnar fer með æðsta vald í fjármálum kirkjunnar á milli þinga innan þeirra marka er lög og starfsreglur um fjármál setja henni.

3.2. Stjórnin ræður framkvæmdastjóra Þjóðkirkjunnar, samþykkir starfslýsingu hans og veitir honum lausn. Skal gerður skriflegur ráðningarsamningur við framkvæmdastjóra þar sem m.a. skal kveðið á um laun hans og önnur starfskjör.

3.3. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á framkvæmd ákvarðana stjórnar, rekstri, mannauðsmálum og daglegri stjórn starfseinnar, en stjórn ber ábyrgð á að eftirlit sé haft með starfsemi, reikningshaldi og meðferð fjármuna Þjóðkirkjunnar.

3.4. Stjórn Þjóðkirkjunnar framfylgir stefnu kirkjunnar í samræmi við samþykktir kirkjuþings. Hún samþykkir framlagningu árlegra fjárhags- og starfsáætlana sem framkvæmdastjóri ber ábyrgð á að undirbúa og gera tillögu um í samráði við fjárhagsnefnd. Stjórnin hefur eftirlit með því að framkvæmdastjóri fylgi fjárhags- og starfsáætlun eftir.

3.5. Formaður stjórnar ber ábyrgð á að stjórnin fái nákvæmar og skýrar upplýsingar og gögn til að hún geti sinnt starfi sínu. Formaður upplýsir stjórn um þau samskipti sín við kirkjuþing og framkvæmdastjóra er varða stjórnarmálefni og sem fram fara milli stjórnarfunda.

3.6 Meirihluti stjórnar ritar firma Þjóðkirkjunnar.

3.7. Framkvæmdastjóri fer með prókúru.

3.8. Stjórn Þjóðkirkjunnar skal setja starfseminni markmiðsáætlun í samræmi við samþykktir kirkjuþings. Stjórnin skal fylgjast með því að framkvæmdastjóri marki og fylgi aðgerðaráætlunum í samræmi við þá markmiðsáætlun.

3.9. Stjórn Þjóðkirkjunnar tekur ákvarðanir í málum sem telja verður mikilsháttar eða óvenjuleg. Stjórn getur þó veitt framkvæmdastjóra heimild til afgreiðslu slíkra mála í einstökum tilvikum. Stefnumarkandi ákvörðunum skal stjórn vísa til kirkjuþings.

4. gr. Almenn tæfi stjórnar og framkvæmdastjóra

4.1. Stjórnarmenn og framkvæmdastjóri skulu vera lögráða, fjár síns ráðandi og skírðir meðlimir þjóðkirkjunnar. Þeir mega ekki á síðustu þremur árum hafa hlotið dóm í tengslum við atvinnurekstur fyrir refsiverðan verknað samkvæmt almennum hegningarlögum, lögum um fjármálafyrirtæki, lögum um hlutafélög, einkahlutafélög, lögum um bókhald, ársreikninga, lögum um gjaldþrotaskipti eða lögum um greiðslu opinberra gjalda.

4.2. Stjórnarmenn og framkvæmdastjóri skulu vera óháðir hvað varðar tengsl við aðra starfsemi í samkeppni við eða í verulegum viðskiptum við Þjóðkirkjuna. Þá skulu þeir hafa þekkingu og reynslu sem hæfir þeirri ábyrgð sem stjórnarsetunni fylgir auk þess að hafa tök á að verja nægilegum tíma til stjórnarstarfa.

5. gr. Vanhæfi.

5.1. Stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri mega ekki taka þátt í meðferð máls, svo sem um samningsgerð milli þeirra og Þjóðkirkjunnar, um málshöfðun gegn þeim, eða um samningsgerð milli Þjóðkirkjunnar og þriðja manns eða málshöfðun gegn þriðja manni, ef þeir hafa þar verulegra hagsmuna að gæta. Sama á við ef um er að ræða verulega hagsmuni aðila sem nákomnir eru viðkomandi stjórnarmanni eða framkvæmdastjóra. Skyllt er stjórnarmanni og framkvæmdastjóra að upplýsa um slík atvik og víkja af fundi við afgreiðslu slíks máls.

5.2. Leggja skal fyrir stjórnina til afgreiðslu, staðfestingar eða synjunar alla samninga sem stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri kunna að gera við Þjóðkirkjuna og samninga milli Þjóðkirkjunnar og þriðja manns, ef stjórnarmaður, framkvæmdastjóri, eða aðili nákominn þeim hafa verulega hagsmuni af slíkum samningum.

6. gr. Þagnar- og trúnaðarskylda.

6.1. Á stjórnarmönnum hvílir þagnarskylda um málefni Þjóðkirkjunnar, hagi þeirra sem á vegum hennar starfa og önnur atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu sem leynt skulu fara samkvæmt samþykktum, lögum eða eðli máls, og geta skaðað kirkjuna, starfsmenn hennar eða aðra hagaðila, nema um sé að ræða málefni sem stjórnin ákveður að gera opinber eða slíkt leiðir af ákvæðum laga um Þjóðkirkjuna eða samþykktum kirkjupings. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

6.2. Stjórnarmaður skal varðveita trúnaðargögn með tryggilegum hætti sem hann kann að fá afhent í tengslum við starf sitt sem stjórnarmaður.

7. gr. Sérstök verkefni.

7.1. Stjórn Þjóðkirkjunnar skal setja sér markmið og verkefni fyrir hvert starfsár, sem liggja skal fyrir tveimur mánuðum eftir kosningu stjórnar.

8. gr. Sérstök verkefni

8.1. Stjórn Þjóðkirkjunnar getur í sérstökum tilvikum falið einstökum stjórnarmönnum, einum eða fleiri, tiltekin mál til athugunar og undirbúnings afgreiðslu á stjórnarfundum.

9.gr. Fyrirsvor stjórnar

9.1. Formaður stjórnar Þjóðkirkjunnar er málsvari stjórnar og kemur fram fyrir hennar hönd varðandi málefni starfseminnar, nema stjórnin ákveði annað. Framkvæmdastjóri kemur fram fyrir hönd Þjóðkirkjunnar í öllum málum er varða daglegan rekstur og framkvæmd verkefna sem stjórn hefur ákveðið að fela honum. Stjórnarmenn skulu beina óskum sínum um gögn eða upplýsingar til stjórnarformanns eða framkvæmdastjóra.

9.2. Formaður stjórnar kemur fram fyrir hönd stjórnar gagnvart framkvæmdastjóra. Ákvarðanir stjórnar skulu bókaðar á fundum stjórnar og fylgir formaður stjórnar þeim eftir gagnvart framkvæmdastjóra.

10. gr. Boðun funda o.fl.

10.1. Fundir stjórnar Þjóðkirkjunnar skulu að jafnaði haldnir mánaðarlega, eða þegar stjórnarformaður ákveður. Stjórnarfundir skulu haldnir á skrifstofu Þjóðkirkjunnar. Í sérstökum tilvikum má halda fundi annars staðar telji formaður efni fundarins eða aðrar aðstæður gefa tilefni til.

10.2. Stjórnarformanni ber að kalla saman stjórnarfund ef einhver stjórnarmanna, framkvæmdastjóri, eða endurskoðandi krefst þess.

10.3. Framkvæmdastjóra og biskup Íslands skal boða á fundi stjórnar og hafa þeir þar málfrelsi og tillögurétt. Stjórnin getur einnig boðað aðra til stjórnarfunda ef fundarefni gefur tilefni til.

10.4. Framkvæmdastjóri skal annast boðun funda með minnst viku fyrirvara, Stjórnarformaður getur þó ákveðið skemmri frest telji hann það nauðsynlegt. Dagskrá stjórnarfundar og helstu gögn skulu fylgja fundarboði.

10.5. Nú telur formaður ekki stætt á því vegna sérstakra aðstæðna að bíða þess að haldinn verði stjórnarfundur og getur hann þá tekið ákvörðun um fjarfund stjórnar.

11.gr. Ákvörðunarvald, atkvæðagreiðslur o.fl. (dæmi)

11.1. Stjórn Þjóðkirkjunnar er ákvörðunarbær þegar meirihluti stjórnarmanna sækir fund, enda hafi fundurinn verið boðaður í samræmi við 12.5. og 12.6. Leitast skal við að stjórn sé fullskipuð aðalmönnum eða varamönnum á hverjum stjórnarfundum.

11.2. Formaður stjórnar stýrir stjórnarfundum.

11.3. Einfaldur meirihluti atkvæða ræður úrslitum á stjórnarfundum í öllum málum. Falli atkvæði jöfn ræður atkvæði formanns úrslitum.

11.4. Stjórnarmaður er einungis bundinn af sannfæringu sinni, en ekki fyrirmælum þeirra sem hafa kosið hann.

12. gr. Fundagerðir og fundargerðarbók.

12.1. Formaður stjórnar Þjóðkirkjunnar skal sjá til þess að haldin sé gerðabók um það sem gerist á stjórnarfundum og um ákvarðanir stjórnar.

12.2. Í fundargerðarbók skal skrá eftirfarandi

- Hvar og hvenær fundurinn er haldinn.
- Hverjir sitja fundinn og hver stýri honum.
- Fundarefni og hvaða ákvarðanir hafa verið teknar.
- Hvenær og hvar næsti stjórnarfundur verður haldinn.
- Hver hafi ritað fundargerðina.

12.3. Einstakir stjórnarmenn geta komið afstöðu sinni á framfæri með stuttri bókun í fundargerðarbók óski þeir þess. Bókun skal lögð fram áður en fundi er slitið.

12.4. Sé fundargerð ekki full frágengin í lok fundar skal hún borin upp til samþykktar í upphafi næsta fundar.

12.5. Fundargerð skal samþykkt af þeim er fund sitja. Fundargerðir sem færðar hafa verið inn í fundargerðarbók félagsins teljast full sönnun á því sem gerst hefur á stjórnarfundum.

12.6. Fundargerðir stjórnar Þjóðkirkjunnar skulu vera opinberar, birtar á vef Þjóðkirkjunnar.

12. 7. Trúnaðarmál sem ekki eru færð í fundargerðarbók skulu færð í trúnaðarbók.

13.gr. Skýrslur.

13.1. Framkvæmdastjóri Þjóðkirkjunnar skal á hverjum fundi gefa stjórninni skýrslu, munnlega eða skriflega, um veigamikil atriði úr starfseminni frá síðasta stjórnarfund. Með sama hætti skal stjórnarformaður gera grein fyrir framvindu mála sem hann hefur fylgt eftir milli stjórnarfunda.

13.2. Stjórn getur á stjórnarfundum krafist framkvæmdastjóra um upplýsingar og gögn sem stjórninni eru nauðsynleg til að hún geti sinnt verkefnum sínum.

14.gr. Undirritun ársreiknings

14.1 Stjórn Þjóðkirkjunnar undirritar ársreikning kirkjunnar.

15.gr. Önnur ákvæði um störf stjórnar.

15.1. Um ábyrgð, vald og störf stjórnar Þjóðkirkjunnar fer að öðru leyti en greinir í starfsreglum þessum samkvæmt lögum um Þjóðkirkjuna, stefnu og ályktunum kirkjuþings, lögum um ársreikninga og öðrum almennum lögum og samþykktum kirkjunnar.

16.gr. Breytingar á vinnureglum stjórnar.

16.1. Breytingar á vinnureglum þessum skulu lagðar fyrir kirkjuþing til kynningar. Til breytinga á vinnureglunum þarf samþykki einfalds meirihluta stjórnar.

16.2. Vinnureglur þessar skal taka til skoðunar að loknu kirkjuþingi hvers árs með tilliti til hugsanlegra breytinga.

17.gr. Varsla og meðferð vinnureglna

17.1. Frumrit vinnureglna þessara, með áorðnum breytingum ef við á, skal jafnan vera til staðar í fundargerðarbók stjórnar.

17.2. Þeir sem eiga sæti í stjórn Þjóðkirkjunnar við setningu vinnureglna þessara skulu undirrita frumrit vinnureglnanna. Ef stjórnin samþykkir breytingar á vinnureglunum skulu stjórnarmenn undirrita frumrit af reglunum svo breyttum. Nýjum stjórnarmönnum skulu kynntar vinnureglurnar og skulu þeir undirrita frumrit þeirra því til staðfestu.

Þannig samþykkt á stjórnarfundi Þjóðkirkjunnar, hinn 23. september 2024.